

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Laymann, Paul

Dilingæ, 1666

Capitvlvm X. Tuam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62559](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62559)

d. 60. Sed respondet Innocentius III. Id dictum fuisse ab Urbano, quia eo tempore Subdiaconatus non erat ordo sacer, seu annexam non habebat obligationem continentiae. Sed posterioribus seculis introductum, ut neque Subdiaconi ordinarentur, nisi continentiam promitterent, & tum etiam Subdiaconatus intra sacros seu maiores ordines numeratus fuit, uti testatur Urbanus II. relatus in c. eos qui, & seqq. d. 3. item Gregor. I. lib. 3. epist. 5. ad Bonifac. relatus in c. Subdiaconis, ead. d. & lib. 1. epist. 42. ad Petrum Subdiaconum, relatus in c. 1. d. 3. ubi ait, ante triennium in Sicilia promulgatum esse decretum, ut etiam Subdiaconi, sicuti ante hoc tempus in Romanam Ecclesiam introductum erat, in ordinatione sua continentiam, etiam à proprijs, quas antè duxerant, vxoribus promitterent: idque statutum deinceps obseruandum. Qui autem ante illud statutum in Sicilia ordinati sunt Subdiaconi, permittendum, ut suis vxoribus utantur: cum durum videatur, viros coniugatos, qui consuetudinem continentiae non habent, neque eam in ordinatione promiserunt, ad continendum compellere; atque periculum, ne in deterius ruant. Constat ergo, cum à tempore Gregorij I. Subdiaconatus inter sacros ordines numeratus fuerit, id eo Subdiaconum liberè in Episcopum eligi posse.

NOTANDVM I. Ordo sacer dicitur ille, cui continentiae promissio annexa est: Fortasè ideo, quòd qui talem ordinem suscipiunt, continentiae voto edito, se Deo quodammodo consecrent.

NOTANDVM II. Clericus in minoribus, seu non sacro ordine constitutus in Episcopum non potest eligi, sed postulari debet,

CAPITVLVM X.

Tuam.

PARAPHRASIS.

Legatus à latere retulit Innocentio III. de Monacho, qui in minoribus ordinibus constitutus, ad sacros promoueri non poterat, quia v.g. ob corporis defectum irregularis erat, alioquin verò morum hone-

state & industrià insignis, ut spes esset per eum Monasterium reformandi, si in Abbatem institueretur: quod etiam laici eius consanguinei & affines instanter petebant. Hoc intellecto, mandat Innocentius Legato, ut dictum Monachum instituat in Abbatem, non propter laicorum preces, sed propter Ecclesiae illius necessitatem, & utilitatem. Ita explicant Gl. Innocent. Ioan. Andr. & alij communiter.

SVMMARIVM.

1. *Monachus in minoribus constitutus & irregularis ob monasterij necessitatem dispensatiuè in Abbatem in suum potest.*
2. *Pertinet autem in hoc casu potestas dispensandi ad summum Pontificem, & non ad Praelatos inferiores.*

NOTANDVM I. Monachus qui ob iustam causam ad sacerdotium promoueri nequit, propter Monasterij necessitatem in Abbatem dispensatiuè promoueri potest.

QVÆRES: Ad quem pertinet in hoc casu dispensare? Respondeo; Ad Pontificem, nò item Praelatos inferiores. Quia secundum canones, assumptus ad beneficium aut dignitatem, cui cura animarum annexa est, intra annum sacerdos fieri debet, uti dixi supra e. 1. hoc tit. Facilius autem Pontifex dispensat, ut ad abbatiam aut similem curatam ecclesiam aliquis promoueat sine obligatione sacerdotium suscipiendi, quam ad Episcopatum. Quia episcopale officium non tantum consistit in iurisdictione erga subditos, sed magis etiam in potestate ordinis exercendi. At verò officium Abbatis potius in gubernatione consistit, quam in exercitio ordinis, arg. c. 1. causa 18. q. 2. Sed quid? si Monachus in minoribus constitutus intra annum Sacerdos fieri possit, concessumne est Episcopo illum promouere ad Abbatiam? Respondeo; Si Ecclesiae utilitas suadeat, promoueri posse: quia sacri canones non ita exigunt, ut qui ad alias praelaturas & beneficia surata eligitur vel promouetur, actu sacrum ordinem habeant, sicuti in electo Episcopo requirunt, uti constat ex c. praeterea, hoc tit. & docet Hostiensis hic n. 3.

No.

NOTANDVM II. Nihil impedit, quò minus aliquis ad preces aliorum eligatur, aut instituat in beneficio: dammodo non propter preces, seu intuitu precù id fiat principaliter, sed quia persona digna est. Quòd si autem propter preces aliquis promoueat, quia dignus non est, aut minus dignus quàm alij, tùm committitur peccatum acceptationis personarum, in eo consistens, vti dixi lib. 4. Th. mor. tr. 2. c. 15. n. 6.

CAPITVLVM XI.

Cùm contingat.

PARAPHRASIS.

Laiici frequenter solebant ab Abbatibus Monasteriorum, quorum subditi erant primam tonsuram accipere. Sed dubitauit Archiepiscopus Rhotomagensis, vtrum per hanc tonsuram ordo clericalis conferatur. De ea re consultus Innocent. III. respondit; Secundùm 7. generalis Synodi decretum, quod refertur c. 1. d. 69. Abbatibus, si sacerdotes, & ab Episcopo benedicti sint, permissum esse, vt in proprio Monasterio per primam tonsuram iuxta formam Ecclesiæ datam, ordinem clericalem conferant.

SVM MARI VM.

1. Prima tonsura est ordo clericalis latè, quia per eam clericus constituitur.
2. Abbas ab Episcopo benedictus olim in suis Monasterijs primam tonsuram & quatuor Minores etiam secularibus conferebat, quod hodie quoad seculares sublatum est per Trident.

NOTANDVM I. Prima tonsura dicitur ordo clericalis latè: quia per eam Clericus constituitur seu ordinatur. Exinde autem tanquam à fundamento, vltiores ordinù ac potestatum gradus vsq; ad sacerdotij apicem, numerantur septem, qui propriè & strictè ordines dicuntur, iuxta Trid. sess. 23. c. 2. & can. 2. de Sacram. Ordinis: Episcopatus denique haud dubiè sacer ordo

est. Sed ideo (secundùm communem loquendi consuetudinem) numerum non auget: quia nõ omnino seu adæquatè distinctus est ab ordine presbyteratus, sed eum in se includit, neq; nouum characterem confert, sed in ordinatione presbyteratus acceptum auget ac perficit. Vide, quæ dixi lib. 5. Th. mor. tr. 9. c. 3.

NOTANDVM II. Olim Abbates ab Episcopo benedicti in suis Monasterijs primam tonsuram (quatuor minores) etiam secularibus subditis suis conferebant. Id autem, quoad seculares, sublatum est in Trident. sess. 23. c. 10. de reformat. Quæ de re dixi in c. 1. de suppl. neg. Prælatorum.

CAPITVLVM XII.

Intelleximus.

PARAPHRASIS.

Canonicus regularis postquam diu in Monasterio laudabiliter versatus absque dispensatione transijt ad ordinem Monachorum, in eoque tempore aliquo commoratus, postea pœnitentiâ motus petijt & impetrauit, vt in Monasteriũ, vnde discesserat, reciperetur. Ibi tam laudabiliter vixit, vt vnanimi Fratrum consensu electus fuerit in Abbatem. Eare intellecta, scribit ad ipsum Innocent. III. vt memor esset, quidnam ab Urbano II. in c. mandamus, causa 19. q. 3. decretum fuerit: Ne Canonicus regularis, nisi publicè lapsus esset, Monachus fieret: Alioquin ad ordinem Canonicorum reuertatur, & cucullum tanquam memoriale suæ transgressiõnis, deferat, atque vltimum in choro locum teneat.

SVM MARI VM.

1. Canonicis regularibus concessum est transire ad ordinem Monachorum, sed non vice versa.
2. Ordines Religiosorum, qui diuini ministerii

Vuu 3 niste-